

**Ośrodek
Pomocy Społecznej
w Prudniku**

**Sprawozdanie z działalności
Ośrodka Pomocy Społecznej w Prudniku
za rok 2024
oraz potrzeby w zakresie pomocy społecznej
w Gminie Prudnik**

Prudnik 2025

Spis treści

Pomoc Społeczna.....	3
Zadania zlecone	5
Zadania własne Gminy	5
„Posiłek w Domu i w Szkole” – Program rządowy realizowany przez gminę.....	6
Domy Pomocy Społecznej.....	7
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	8
Usługi opiekuńcze	8
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.....	10
Praca Socjalna.....	10
Wspieranie rodziny i piecza zastępcza	12
Świadczenia Rodzinne.....	13
Zasiłek dla opiekuna	14
Fundusz Alimentacyjny	15
Świadczenia wychowawcze 500+	15
Jednorazowe świadczenie „ Za Życiem”	16
Dodatki mieszkaniowe.....	16
Stypendia i zasiłki szkolne.....	16
Czyste powietrze/Ciepłe mieszkanie	16
Dodatek osłonowy	17
Dodatki dla odbiorców paliw gazowych (refundacja podatku VAT).....	17
Bon energetyczny	17
Działania na rzecz obywateli Ukrainy	18
Działania pozostałe na rzecz mieszkańców i rodzin.....	19
Zespół Interdyscyplinarny	19
Punkt Konsultacyjny.....	19
Placówki Wsparcia Dziennego - 2 placówki	20
Kluby Seniora – 2 kluby	21
Dodatkowe działania realizowane przez OPS Prudnik z pozyskanych środków zewnętrznych w roku 2024	23
Usuwanie skutków klęski żywiołowej.....	23
Budżet Ośrodka Pomocy Społecznej w Prudniku w 2024 r.	24
Zasoby kadrowe Ośrodka Pomocy Społecznej w Prudniku	28
Potrzeby w zakresie pomocy społecznej w Gminie.....	29

Pomoc Społeczna

Pomoc społeczna to system działań i usług skierowanych do osób i grup znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, mający na celu poprawę ich jakości życia oraz wsparcie w radzeniu sobie z problemami. Celem pomocy społecznej jest nie tylko zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka, ale również wsparcie w procesie odbudowy samodzielności, aktywizacji społecznej oraz integracji osób. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, a potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej uwarunkowane jest wykazaniem się własną aktywnością w zakresie zaspokajania swych potrzeb życiowych. Pomoc społeczna nie może stanowić stałego źródła utrzymania, zwłaszcza, jeśli idzie o osoby, które mają wszelkie warunki ku temu, aby podjąć pracę.

Zakłada się, że pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego uaktywnienia się osoby korzystającej ze świadczeń, a także jej integracji ze środowiskiem społecznym.

Osoby i rodziny, które korzystają z pomocy społecznej obowiązane są do współdziałania w rozwiązywaniu swoich trudnych sytuacji życiowych przy wsparciu ze strony pracownika socjalnego.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- 2) pracy socjalnej,
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej,
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznania potrzeb społecznych,
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej w samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje:

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty **776,00** złotych miesięcznie,
- 2) osobie w rodzinie, w której dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty **600,00** złotych miesięcznie,
- 3) rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, przy jednoczesnym wystąpieniu, co najmniej jednego z powodów wymienionych w art.7 pkt.2-15 ustawy o pomocy społecznej lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej, czyli:
  2. sieroctwa,
  3. bezdomności,
  4. bezrobocia,
  5. niepełnosprawności,
  6. długotrwałej lub ciężkiej choroby,
  7. przemocy w rodzinie,
  - 7a. potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi
  8. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
  9. bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych,
  10. trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku

z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,

11. trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego,
12. alkoholizmu lub narkomanii,
13. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
14. klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Tabela 1. Powody korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w Gminie Prudnik w roku 2024.

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH	
	OGÓLEM	w tym: NA WSI		
0	1	2	3	
Ubóstwo	1	309	43	605
Sieroctwo	2	0	0	0
Bezdomność	3	11	1	15
Potrzeba ochrony macierzyństwa	4	63	11	318
W tym: Wielodzietność	5	43	7	258
Bezrobocie	6	352	39	821
Niepełnosprawność	7	245	33	489
Długotrwała lub ciężka choroba	8	256	15	417
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	9	48	7	174
W tym: Rodziny niepełne	10	32	3	94
Rodziny wielodzietne	11	3	2	19
Przemoc w rodzinie	12	5	0	17
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	13	0	0	0
Alkoholizm	14	50	5	69
Narkomania	15	2	0	7
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	16	11	0	11
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy	17	0	0	0
Zdarzenie losowe	18	3	1	12
Sytuacja kryzysowa	19	20	4	50
Klęska żywiołowa lub ekologiczna	20	473	368	803

Zródło: opracowanie własne OPS w Prudniku na podstawie danych za 2024 r.

Statystyka w Gminie Prudnik (dane na 31.12.2024 r.)

Liczba mieszkańców – na postawie rejestru mieszkańców 23 528

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP 967

Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej 1 382*

* (bez świadczeń rodzinnych i opiekuńczych oraz spraw związanych z Ukrainą lub osób objętych AOON i programami poza pomocą społeczną)

Tabela 2. Rodziny objęte pomocą społeczną w ostatnich latach

	w 2021 r.	w 2022 r.	w 2023 r.	w 2024 r.
Liczba mieszkańców Gminy	25 274	24 401	23 925	23 528
Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w ośrodku pomocy społecznej	817	958	819	1129
W tym nowych rodzin	91	117	139	389
Liczba rodzin z dziećmi objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej	224	225	236	204

Źródło: opracowanie własne OPS w Prudniku na podstawie danych za lata 2021–2024 r.

Zadania zlecone

1. Do zadań zleconych Gminy na podstawie art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 27.08.2004 o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych należy **wydanie decyzji potwierdzającej prawo do świadczeń zdrowotnych dla świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni** spełniających kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej. W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy na zasadach i w trybie określonych w przepisach o pomocy społecznej. W roku 2024 w oparciu o wywiad środowiskowy Burmistrz Gminy Prudnik poprzez Dyrektora OPS wydał **26 decyzji** potwierdzających prawo do świadczeń z opieki zdrowotnej.

2. **Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi**, o których mowa będzie w kolejnych rozdziałach.

3. **Wyplacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki**, przyznane przez Sąd – 3 osoby – 87 świadczeń – 26 759,00 zł.

Zadania własne Gminy

W ramach zadań własnych w formie pieniężnej i niepieniężnej realizowano następujące formy pomocy:

Świadczenia pieniężne:

- **Przyznawanie i wypłata zasiłków celowych:**
  - zasiłki celowe,
  - specjalne zasiłki celowe.
- **Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,**
- **Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,**

Świadczenia niepieniężne:

- **Praca socjalna-** świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym,
- **Interwencja kryzysowa** – zespół działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy domowej,
- **Zapewnienie niezbędnego ubrania-** tj. bielizna, odzież i obuwie dla osób tego pozbawionych,
- **Zapewnienie jednego gorącego posiłku-** osobom tego pozbawionym,
- **Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych**, a także specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania,
- **Sprawianie pogrzebu**, w tym osobom bezdomnym,
- **Udzielanie schronienia** poprzez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego

w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych,

- Oplacanie składek zdrowotnych od niektórych wypłaconych świadczeń (zasiłki stałe),
- Realizacja programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- Kierowanie osób do domu pomocy społecznej i odpłatność za ich pobyt.

Tabela 3. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w Gminie Prudnik z podziałem na zadania własne i zlecone.

Dotyczy wykonania wg ustawy o pomocy społecznej i bez obcokrajowców.

WYSZCZEGÓLNIENIE		LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIA	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓŁEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	1	950	672	1 382
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	2	46	45	179
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	3	911	640	1 264
Pomoc udzielona w postaci tylko pracy socjalnej OGÓŁEM	4	X	650	1 245
Rzeczywista liczba rodzin i osób korzystających ze świadczeń i usług wg ustawy o pomocy społecznej (1+4)	5	X	1 322	2 627

Źródło: opracowanie własne OPS w Prudniku na podstawie danych za 2024 r.

„Posiłek w Domu i w Szkole” – Program rządowy realizowany przez gminę

Zgodnie z art. 48b. ust. 2 ustawy o pomocy społecznej pomoc w formie jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić.

Zgodnie z Uchwałą nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028 (M. P. z 2023 r. poz. 881) realizowane były działania dotyczące w szczególności: zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych.

W ramach realizacji Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” osoby uprawnione otrzymują: gorący posiłek lub świadczenie pieniężne na zakup posiłku. Dożywianiem objęto wszystkie dzieci, które kwalifikowały się do tej formy pomocy i które chciały z niej skorzystać.

Poniżej przedstawiono tabelę obrazującą rzeczywistą liczbę osób objętą programem „Posiłek w domu i w szkole” oraz koszt programu.

Tabela 4. Rzeczywista liczba osób objętych programem „Posiłek w domu i w szkole” oraz koszt programu.

PROGRAM "POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA" za 2024 rok					
WYSZCZEGÓLNIENIE	OGÓŁEM	w tym:			
		dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej	uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej	
		Ogółem	Ogółem	Ogółem	
1	2	4	6	8	
RZECZYWISTA LICZBA OSÓB OBJĘTYCH PROGRAMEM OGÓŁEM	1	789	153	215	449
w tym liczba osób korzystających z:	2	439	115	181	158
posiłku					
zasiłku celowego	4	509	84	129	298
KOSZT PROGRAMU OGÓŁEM (w zł)	7	1 181 431,98 zł	X	X	X
z tego: środki własne gminy	8	543 319,48 zł	X	X	X
dotacja	9	638 112,50 zł	X	X	X

Źródło: opracowanie własne OPS w Prudniku na podstawie danych za 2024 r.

Domy Pomocy Społecznej

W 2024 r. wydano **20 decyzji** kierujących osoby do DPS, na koniec 2024 roku **13 osób** oczekiwało na miejsca, **21 osób** otrzymało miejsce w DPS i **21 osoby** zmarło lub opuściło DPS.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. w DPS przebywało **78 osób**. W okresie od stycznia do grudnia Ośrodek pokrywał odpłatność za pobyt w domach pomocy społecznej za wskazane osoby. Wydatki na ten cel wyniosły **4 339 535,59 zł**. Wpływy z tytułu odpłatności za DPS za 2024 r. od osób spokrewnionych wyniosły **229 264,86 zł**. Rzeczywisty koszt gminy – **4 110 270,73 zł**.

Wpływy z tytułu odpłatności za pobyt w Domu Pomocy Społecznej ustalono na podstawie art. 59 i art. 61 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (w przypadku osób w rodzinie opłatę za pobyt w domu Pomocy Społecznej wnoszą: małżonek, zstępni, zstępni przed wstępnymi, jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie). Sytuacje płatności za DPS są sprawą nurtującą wszystkie gminy. Odnotowujemy, jak każda gmina, tendencję rosnącą w ogromnym tempie. Środowisko pomocy społecznej i gmin wielokrotnie zgłaszało do ministerstwa konieczność

zmiany ustawy w tym obszarze i taka zmiana nastąpiła, jednak nie pozostawia tego obszaru bezproblemowym.

Osoba wymagająca całodobowej opieki z powodu wieku, choroby i niepełnosprawności, nie mogąca samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, **której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych**, a także w przypadku, gdy rodzina nie może lub nie jest w stanie sprawować opieki, powinna zostać skierowana do domu pomocy społecznej. W przypadku osób pozostających w rodzinach istnieje obowiązek alimentacyjny i partycypowanie rodzin (małżonek, zstępni i wstępni) w finansowaniu utrzymania w domu pomocy społecznej.

Średni koszt utrzymania w DPS w 2024 r. wynosił 4 465,18 zł miesięcznie (kwota wyliczona na postawie kosztów utrzymania w DPS, w których przebywają podopieczni tut. OPS) **przy czym kierowany ponosi koszt w wysokości 70% swojego dochodu**, pozostałą kwotę, powyżej 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (powyżej 1 800,00 zł) ponosi rodzina („... w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie;”). W przypadku gdy dochód rodziny nie pozwala na pokrycie kosztów utrzymania różnicę uiszcza **gmina**.

Koszt pobytu w domu pomocy społecznej określa Zarządzenie Starosty na dany rok. Opłata ta wzrasta każdego roku w I kwartale. Z doświadczenia ubiegłych lat wynika, iż w ciągu roku dochodzi 4-5 nowych osób wymagających umieszczenia w placówce całodobowego pobytu.

Tabela 5. Kierowanie i koszty za pobyt w Domach Pomocy Społecznej - Prudnik

	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRZYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIA		LICZBA ŚWIADCZEŃ		KWOTA ŚWIADCZEŃ w zł	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Odpłatność Gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	96	94	948	979	3 328 072,64	4 339 535,59

Zródło: opracowanie własne OPS w Prudniku na podstawie danych za lata 2023–2024 r.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Usługi opiekuńcze

Do zadań własnych gminy należy realizacja usług opiekuńczych. Zgodnie z zapisem art. 50 ustawy o pomocy społecznej usługi te przysługują:

- osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona,
- osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów

z otoczeniem. Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku przyznając usługi opiekuńcze ustala ich zakres, okres przez jaki będą świadczone i miejsce świadczenia.

Usługi opiekuńcze świadczone są codziennie od poniedziałku do piątku z wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy w domu osoby w zakresie:

- ✓ pomocy w zaspokajania codziennych potrzeb życiowych,
- ✓ opieki higienicznej,
- ✓ zalecanej przez lekarza pielęgnacji oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktu z otoczeniem.

Osoby, u których są świadczone usługi opiekuńcze, ponoszą za nie częściową odpłatność.

Wysokość tej odpłatności jest uzależniona od wielkości dochodów podopiecznych. Nasi podopieczni w większości posiadają niskie świadczenia i koszty ponoszone przez nich, a związane ze świadczeniem usług opiekuńczych przez OPS są niewielkie. Pełna odpłatność za 1 godzinę usługi w 2024 r. wynosiła 40 zł. Osoby którym świadczone są usługi pokrywały od 1,5 – 100% tej kwoty w zależności od posiadanego dochodu zgodnie z obowiązującą uchwałą.

Tabela 6. Realizacja usług opiekuńczych (w tym Program „Opieka 75+”)

Usługi opiekuńcze	2024
Ogółem osoby objęte usługami – z tego	140
Osoby samotne	119
Osoby w rodzinach	21
Liczba świadczonych godzin usług	36 911 godz.
Koszt świadczenia usług w zł	1 476 440,00 zł
Dochód z tytułu pobierania odpłatności od osób, którym świadczona jest usługa opiekuńcza/ w zł.	287 027,40 zł

Źródło: opracowanie własne OPS w Prudniku na podstawie danych za 2024 r.

Usługi opiekuńcze (w tym Program „Opieka 75+”) wykonywane były przez 22 etaty (osoby zatrudnione na umowę o pracę), a na umowę zlecenie zostało zatrudnionych 5 osób. Dodatkowo na potrzeby opieki wytchnieniowej 7 osób zostało zatrudnionych na umowę zlecenie oraz 4 w ramach prac społecznie-użytecznych. Na potrzeby projektu 50 osób zostało zatrudnionych na umowę zlecenie na stanowisku Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością. Istotnym jest fakt, iż po przeanalizowaniu wydatków na usługi opiekuńcze i liczbę osób objętych usługami wynika że **roczny koszt objęcia usługą opiekuńczą jednej osoby to kwota 8 495,80 zł. Natomiast koszt pobytu jednej osoby w Domu Pomocy Społecznej to dla gminy roczny wydatek średnio ok. 43 726,28 zł.** który znacznie wzrośnie w bieżącym roku z uwagi na spory wzrost za miejsca w DPS. Warto zatem zabezpieczać usługi w miejscu pobytu.

Przy usługach opiekuńczych nie sposób nie wspomnieć o tym jakie inne usługi dla osób starszych realizujemy. Oprócz 140 osób, które miały przyznane usługi opiekuńcze, w ramach innych programów z zewnętrznych środków opieką i usługami obejmowaliśmy:

- 90 osoby opieką Asystentów osobistych osób z niepełnosprawnością,
- 8 osoby opieką wytchnieniową,
- 113 osób opieką na odległość, czyli opaski bezpieczeństwa (Korpus Wsparcia Seniorów moduł II).

Łącznie wsparcie senioralne dedykujemy ok. 351 osobom starszym w ramach pomocy w miejscu zamieszkania, a dodatkowo 40 osób w ośrodkach wsparcia, czyli w Klubach Seniora oraz 69 osób w Środowiskowym Domu Samopomocy.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku świadczy specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu ich zamieszkania. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dostosowane są do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Stanowią istotną formę wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi. Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone są odpłatnie przez wykwalifikowany i doświadczony personel, który zapewnia podopiecznym pełną pomoc w życiu codziennym.

Usługi świadczone są w mieszkaniu osoby, która potrzebuje pomocy lub w gabinetach terapeutycznych przystosowanych do potrzeb podopiecznego. W pierwszej kolejności pomoc usługową przyznaje się osobom samotnym.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi są odpłatne. Wysokość odpłatności regulowana jest zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów.

Stawka za 1 godzinę usługi dla dzieci i młodzieży w Gminie Prudnik w roku 2024 wynosiła **100,00 zł** w ramach umowy nr OPS.253.15.2023 z dnia 29.12.2023 r., natomiast **99,00 zł** w ramach umowy nr OPS.253.2.2024 z dnia 01.07.2024 r. Stawka za 1 godzinę usług dla osób dorosłych w roku 2024 wynosiła **40,00 zł**.

Usługobiorcy pokrywają od 1,5 – 100% tej kwoty w zależności od dochodu rodziny.

Tabela 7. Zestawienie realizacji usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi opiekuńcze z zaburzeniami psychicznymi		2021	2022	2023	2024
Ogółem osoby objęte usługami	dorośli	17	12	0	0
	dzieci	42	51	50	54
Koszt świadczenia usług w zł.(wydatek z budżetu państwa)	dorośli	198 170,00	115 498,00	0,00	0,00
	dzieci	420 384,00	670 186,00	791 445,00	717 495,00
Dochód z tytułu pobierania odpłatności od osób którym świadczona jest usługa /zł.	dorośli	24 527,12	15 176,56	0,00	0,00
	dzieci	29 465,31	48 627,23	46 971,81	71 527,02

Źródło: opracowanie własne OPS w Prudniku na podstawie danych za lata 2021–2024 r.

Praca Socjalna

- Jednym z bardzo istotnych zadań realizowanych przez ośrodki pomocy społecznej, na który kładzie się duży nacisk, a wynikający z art. 45 ust. 1-4 ustawy o pomocy społecznej jest świadczenie usług w formie pracy socjalnej. Oferta pracy socjalnej skierowana jest zarówno do beneficjentów Ośrodka jak również do tych mieszkańców gminy, którzy na co dzień nie korzystają z pomocy finansowej ośrodka, jednak doświadczają rozmaitych problemów życiowych.
- Świadczenie to jest zaplanowanym procesem metodycznym polegającym na dokonaniu rozeznania sytuacji osoby/rodziny i realizacji działań oraz ich oceny.
- Praca socjalna jest to forma pomocy, polegająca przede wszystkim na dotarciu do świadomości klienta, że pracownik socjalny chce i może mu pomóc, pod warunkiem, że on sam zaangażuje się w proces zmian. Pracownicy socjalni wpływają na zmianę życia indywidualnych osób oraz rodzin, którym służą w przypadkach nagłych sytuacji kryzysowych, jak i codziennych, osobistych problemów.
- Pracownik socjalny często pełni funkcję „pogotowia ratunkowego” będąc po części prawnikiem, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką, doradcą czy po prostu cierpliwym słuchaczem. Pracownicy socjalni często musieli być mediatorami w sporach rodzinnych.

- Na terenie gminy pracę socjalną wykonuje 14 pracowników socjalnych.
- Pracownicy socjalni udzielali wsparcia w formie porad, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, pomocy w utrzymywaniu kontaktu z otoczeniem. Przekazywali także informacje dotyczące instytucji lub organizacji, do których można się zwrócić w celu uzyskania oczekiwanej formy pomocy. Motywowali do korzystania z działań innych instytucji. Działania te miały na celu stymulowanie aktywności własnej podopiecznych, inspirowanie do zmian.
- Realizując pracę socjalną pracownicy współpracowali z:
  - Innymi jednostkami pomocy społecznej,
  - Urzędem Miejskim i innymi jednostkami gminy,
  - Policją,
  - Sądem,
  - Prokuraturą,
  - koordynatorem GKRPA,
  - prawnikiem,
  - służbą zdrowia,
  - szkołami,
  - ZUS-em i KRUS-em.

Na podstawie art. 105 ustawy o pomocy społecznej jednostki sektora finansów publicznych w tym Sądy publiczne, Policja, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i organy administracji publicznej, a także kuratorzy sądowi, pracodawcy, podmioty wykonujące działalność leczniczą, przedszkola, szkoły, placówki, poradnie i ośrodki na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej lub pracownika socjalnego obowiązani są **niezwłocznie udostępnić informacje**, które mają znaczenie dla spraw dot. pomocy społecznej.

Podstawowymi metodami stosowanymi w pracy są: rozmowa, wywiad, obserwacja, diagnoza, kontakty socjalne, analiza dokumentów osobistych i urzędowych. Praca socjalna bezpośrednio związana jest z potrzebującym człowiekiem, opiera się na zasadzie akceptacji klienta, indywidualizacji i podmiotowym podejściu. Praca socjalna umożliwia potrzebującym przezwyciężenie trudności poprzez działania wspierające, zabezpieczające lub korygujące. Niezależnie od tego jaki przybiera charakter, ukierunkowana jest na pomoc jednostkom, grupom lub rodzinom.

Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych obejmuje następujące działania:

- praca socjalna na rzecz zapewnienia/uzyskania niezbędnych środków materialnych,
- praca socjalna na rzecz zapewnienia godziwych warunków mieszkaniowych,
- praca socjalna na rzecz rozwiązywania problemów bezrobocia,
- praca socjalna na rzecz poprawy stanu zdrowia,
- praca socjalna na rzecz zapewnienia opieki osobom starszym i niepełnosprawnym,
- praca socjalna na rzecz wykorzystania uprawnień osób niepełnosprawnych,
- praca socjalna na rzecz zapewnienia właściwego rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży,
- praca socjalna na rzecz poprawy funkcjonowania osób chorych psychicznie,
- praca socjalna na rzecz poprawy funkcjonowania osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin,
- praca socjalna na rzecz poprawy funkcji rodzin.

Inne działania:

- sprawienie pogrzebu (często również uczestnictwo w pogrzebie w przypadku osób samotnych),
- pomoc w załatwieniu spraw urzędowych,
- działania interwencyjne w środowisku (np. w przypadku przemocy w rodzinie czy zaniedbań w rodzinie).

Tabela 8. Działania interwencyjne prowadzone w Gminie Prudnik w 2024 r.

<u>Działania interwencyjne:</u>	2024 r.
Interwencji	13
wnioski do Sądu o umieszczenie w szpitalu psychiatrycznym lub Domu Pomocy Społecznej bez zgody osoby w ZOL	1
wnioski do Sądu o wgląd w sytuację rodziny	10
wnioski na Komisję Alkoholową	5

Źródło: opracowanie własne OPS w Prudniku na podstawie danych za 2024 r.

Wspieranie rodziny i pieczy zastępcza

Od 1 stycznia 2012 obowiązuje ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 z późn. zm.), która porządkuje i reguluje kwestie związane z pomocą dziecku i rodzinie przez państwo i samorządy. Nowy system ma za zadanie wzmocnić wsparcie dysfunkcyjnej rodziny biologicznej dziecka, przeżywającej trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a w konsekwencji w przyszłości ograniczyć liczbę dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych oraz rodzinach zastępczych.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, w rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości: 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej oraz 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Są to wydatki na opiekę i wychowanie dziecka w rodzinnym domu dziecka lub w rodzinie zastępczej lub średnio miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka albo środki finansowe na utrzymanie dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz środków finansowych na bieżące funkcjonowanie tych placówek.

Tabela 9. Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej i koszt z tym związany.

ROK	LICZBA DZIECI W RODZINACH ZASTĘPCZYCH, PLACÓWKACH I RODZINNYCH DOMACH DZIECKA	WYDATKI W ZŁ.
2024	91	536 029,53 zł

Źródło: opracowanie własne OPS w Prudniku na podstawie danych za 2024 r.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy obowiązek udzielania pomocy rodzinom dysfunkcyjnym z dziećmi. Pomoc ta realizowana jest poprzez działania asystenta rodzinnego, który wspiera rodziny w przezwyciężaniu trudności związanych z opieką i wychowaniem małoletnich dzieci. Asystent ma ułatwić rodzicom wypełnianie ról społecznych, aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczenia dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych.

Efekt pracy asystenta rodziny powinno stanowić wzmocnienie więzi w rodzinie, jej integracja wewnętrzna, zewnętrzna oraz odbudowanie jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Najbardziej

istotnym celem w pracy asystenta z rodziną jest to, by nie dopuścić do oderwania dziecka od środowiska rodziny biologicznej oraz rozpadu więzi z rodzicami. Należy stwierdzić, iż pomoc asystenta rodziny jest niezbędnym elementem wsparcia rodziny i pracy socjalnej ośrodka. Znacząco poprawia sytuację rodzin niewydolnych wychowawczo, rodzin wielodzietnych nieradzących sobie z trudnościami dnia codziennego, rodzin dotkniętych uzależnieniami i przemocą.

Tabela 10. Liczba rodzin i dzieci pozostających pod opieką asystentów.

Liczba asystentów	Rzeczywista liczba rodzin które pozostawały pod opieką asystentów	Liczba dzieci
3	45	142

Więcej danych zawiera sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodzin w Gminie Prudnik za rok 2024.

ŚWIADCZENIA RODZINNE – ZASIŁEK DLA OPIEKUNA – FUNDUSZ ALIMENTACYJNY – ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE „500+” – JEDNORAZOWE ŚWIADCZENIE „ZA ŻYCIEM”

Świadczenia Rodzinne

W ramach realizacji świadczeń rodzinnych zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r., o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 323 ze zm.) w roku 2024 wypłacono świadczenia rodzinne na kwotę: **12 304 850,00 zł**. Świadczenia rodzinne pobierały w 2024 roku **927 rodzin**. Prowadzono **1446 postępowań** administracyjnych w sprawie ustalenia prawa do świadczeń, zmiany wysokości, zmiany okresu pobierania świadczenia oraz uchylenia prawa.

Tabela 11. Rodzaje świadczeń i środki finansowe na realizację świadczeń rodzinnych

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1	Zasiłki rodzinne	819 909,00	7 057
2	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu	492 524,00	4 402
2.1	urodzenia dziecka	24 753,00	36
2.2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	6 400,00	16
2.3	samotnego wychowywania dziecka	100 977,00	507
2.4	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	128 062,00	1 196
2.5	rozpoczęcia roku szkolnego	40 233,00	568
2.6	podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	14 087,00	194
2.7	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	178 012,00	1 885
3	Zasiłki pielęgnacyjne	2 147 201,00	9 951
4	Świadczenia pielęgnacyjne	8 384 828,00	2 783
5	Specjalny zasiłek opiekuńczy	8 680,00	14
6	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	64 000,00	64
7	Świadczenie rodzicielskie	387 708,00	427
RAZEM		12 304 850,00	24 698

Źródło: opracowanie własne OPS w Prudniku na podstawie danych za 2024 r.

W 2024 roku Ośrodek prowadził postępowania administracyjne w zakresie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, w wyniku których odzyskał świadczenia nienależnie pobrane na łączną kwotę **51 281,00 zł**, z czego **25 277,00 zł** uznano na zwroty wydatków rozdziału, a **26 004,00 zł** przekazano do budżetu państwa.

Ponadto za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne w przypadkach przewidzianych ustawą o świadczeniach rodzinnych zostały opłacone składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne.

Tabela 12. Wydatki na składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne opłacone na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych oraz przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1	Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	1 490 908,00	1 841
2	Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, opłacane za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	853,00	5
RAZEM		1 491 761,00	1 846
3	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacana za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	519 878,00	1 958
4	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacana za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	893,00	16
RAZEM		520 771,00	1 974

Źródło: opracowanie własne OPS w Prudniku na podstawie danych za 2024 r.

Zasiłek dla opiekuna

Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 246).

Tabela 13. Wydatki na realizację zasiłków dla opiekunów

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1	Zasiłek dla opiekuna	7 440,00	12

Źródło: opracowanie własne OPS w Prudniku na podstawie danych za 2024 r.

Ponadto za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna w przypadkach przewidzianych ustawą zostały opłacone składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne.

Tabela 14. Wydatki na składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne opłacone na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych oraz przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1	Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	2 218,00	13
2	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacana za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	725,00	13

Źródło: opracowanie własne OPS w Prudniku na podstawie danych za 2024 r.

Fundusz Alimentacyjny

W ramach realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2023r. poz. 1993 ze zm.).

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego pobierało w 2024 roku **120 osób uprawnione z 83 rodzin**. Prowadzono 124 postępowań w sprawie ustalenia prawa, zmiany wysokości, uchylenia prawa.

Tabela 15. Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	792 248,00	1 756

Źródło: opracowanie własne OPS w Prudniku na podstawie danych za 2024 r.

W 2024 roku Ośrodek prowadził postępowania administracyjne w zakresie nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w wyniku których odzyskał świadczenia nienależnie pobrane na łączną kwotę 7 053,00 zł. z czego 1 600,00 zł uznano na zwrot wydatków rozdziału, a 5 453,00 zł przekazano do budżetu państwa.

Zadłużenie dłużników alimentacyjnych wobec budżetu państwa oraz budżetu gminy wg stanu na dzień 31.12.2024 r. stanowiło kwotę:

- z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego **14 731 617,00 zł**,
- z tytułu odsetek od wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego **9 571 780,32 zł**,

W 2024 r. na spłatę funduszu alimentacyjnego wyegzekwowano kwotę: **533 449,37 zł**, z odzyskanej kwoty **148 258,58 zł** przekazano na dochody budżetu państwa, **98 838,97 zł** przekazano na dochody własne gminy, **286 351,82 zł** na spłatę odsetek.

Wygaszono zobowiązania z tytułu FA i ZA na kwotę: **76 694,00 zł** z uwagi na zgon dłużników.

Zadłużenie dłużników alimentacyjnych wobec budżetu państwa oraz budżetu gminy wg stanu na dzień **31.12.2024 r.**, z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych wynosiło **1 202 475,52 zł**.

W roku 2024 na rzecz spłaty zadłużenia dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych odnotowano kwotę **29 790,29 zł**, na dochód gminy 14 895,29 zł oraz na dochód budżetu państwa **14 895,00 zł**.

Świadczenia wychowawcze 500+

Rządowy program „Rodzina 500+” realizowany jest przez tut. Ośrodek od 01.06.2022 r. tylko w przypadku świadczeń ustalonych w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. W 2024 r. w ramach programu zostały zrealizowane świadczenia dla **2 dzieci z 1 rodziny** zamieszkałych na terenie Gminy Prudnik.

Tabela 16. Realizacja świadczeń wychowawczych 500+

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1	Świadczenie wychowawcze 500+	2 000,00	4

Źródło: opracowanie własne OPS w Prudniku na podstawie danych za 2024 r.

W ramach postępowań o nienależnie pobrane świadczenia wychowawcze w 2024 r., odzyskano kwotę **21 129,92 zł**, kwota w całości zwrócona do budżetu państwa, gdyż dotyczyła nienależnie pobranych świadczeń z lat ubiegłych.

Jednorazowe świadczenie „Za Życiem”

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U z 2024 r. poz. 1829) tut. OPS na podstawie upoważnienia udzielonego przez Burmistrza Prudnika realizuje jednorazowe świadczenia w kwocie 4 000 zł z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. W roku 2024 r. zrealizowane zostały **5 świadczeń na kwotę: 20 000,00 zł.**

DODATKI MIESZKANIOWE – STYPENDIA I ZASIŁKI SZKOLNE – CZYSTE POWIETRZE - DODATKI OSŁONOWE – DODATKI DLA ODBIORCÓW PALIW GAZOWYCH – BON ENERGETYCZNY

Dodatki mieszkaniowe

Zadanie realizowano na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 1335). W 2023 roku pomocą objęto 466 rodzin.

Tabela 17. Wydatki na realizację dodatków mieszkaniowych

L.p.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1	Dodatki mieszkaniowe	1 210 142,92	4 445
1.1	tworzących mieszkaniowy zasób gminy	726 641,39	2 785
1.2	spółdzielczych	265 363,30	852
1.3	wspólnot mieszkaniowych	22 989,63	83
1.4	Prywatnych	51 814,84	115
1.5	TBS	141 260,73	600
1.6	innych	2 073,03	10

Źródło: opracowanie własne OPS w Prudniku na podstawie danych za 2024 r.

Stypendia i zasiłki szkolne

Realizacja pomocy materialnej dla uczniów w postaci stypendiów i zasiłków szkolnych na podstawie Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. z 2024 r., poz. 750 ze zm.). Wydane decyzje administracyjne dotyczyły świadczeń przyznanych na rok szkolny 2023/2024, tj. od września 2023 r. do czerwca 2024 r. oraz rok szkolny 2024/2025, tj. od września 2024 r. do czerwca 2025 r.

Stypendium szkolne w okresie od 01-06/2024 przyznano 61 uczniom, w okresie od 09-12/2024 stypendium szkolne przyznano 34 uczniom, którzy spełnili ustawowe kryteria, ponadto w 2024 r., nie przyznano zasiłków szkolnych z powodu zdarzenia losowego. Wysokość zrealizowanych świadczeń wyniosła ogółem 42 244,35 zł, z czego 10 561,09 zł stanowiły środki własne gminy (25%).

Czyste powietrze/Ciepłe mieszkanie

Ośrodek Pomocy Społecznej uczestniczy w realizacji Programu Priorytetowego Czyste Powietrze/Ciepłe Mieszkanie na terenie Gminy Prudnik w zakresie prowadzenia postępowań i wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej, która zamierza złożyć wniosek o podwyższony poziom dofinansowania w WFOŚiGW. W okresie od I-XII/2024 prowadzono postępowania w 147 sprawach i wydano **139** zaświadczeń.

Dodatek osłonowy

Zadanie realizowano na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. – o dodatku osłonowym. Dodatek miał na celu zniwelować koszty energii, gazu i żywności, dla mniej zamożnych gospodarstw domowych. W 2024 r. pomocą objęto 1 090 rodzin.

Tabela 18. Realizacja dodatku osłonowego

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1	Dodatek osłonowy	386 372,40	1 090

Źródło: opracowanie własne OPS w Prudniku na podstawie danych za 2024 r.

Dodatki dla odbiorców paliw gazowych (refundacja podatku VAT)

Począwszy od stycznia 2023 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku realizował na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. i w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu tzw. dodatek gazowy. W 2024 r. pomocą objęto 86 gospodarstw domowych. Prowadzono w 2024 r. 258 postępowań w przedmiotowej sprawie.

Tabela 19. Wydatki na realizację refundacji podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych dodatków osłonowych

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1	Refundacja podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych dodatków osłonowych tzw. dodatek gazowy	57 674,20	220

Źródło: opracowanie własne OPS w Prudniku na podstawie danych za 2024 r.

Bon energetyczny

W 2024 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku realizował na podstawie ustawy z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego. Zgodnie z założeniem rządu, bon energetyczny otrzymali beneficjenci, którzy z różnych przyczyn mieli trudności w pokrywaniu rachunków za energię. Z pomocy w postaci bonu skorzystali m.in. mniej zamożni emeryci ze świadczeniem poniżej minimalnej emerytury, emeryci i renciści ze świadczeniem równym najniższej emeryturze czy też beneficjenci pomocy socjalnej. Prowadzono w 2024 r. 1 577 postępowań w przedmiotowej sprawie.

Tabela 20. Wydatki na realizację bonu energetycznego

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1	Bon energetyczny	540 577,91	1 368

Źródło: opracowanie własne OPS w Prudniku na podstawie danych za 2024 r.

Działania na rzecz obywateli Ukrainy

Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy

W związku z konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku, od marca 2022 roku, realizuje zadania na rzecz obywateli Ukrainy. Stosownie do art. 26 ust.1 pkt.1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. W 2024 r. obywatelom Ukrainy w ramach świadczeń rodzinnych przyznano i wypłacono **290** świadczeń na łączną kwotę: **76 179,00 zł**. Pomocą objęto **12 rodzin**.

Przyznanie i wypłata jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300zł

Zgodnie z regulacją art. 31 specustawy, Obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium RP jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 specustawy i który został wpisany do rejestru PESEL, przysługuje pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe.

W 2024 r. rozpatrzono **10 wniosków** o wypłatę przedmiotowego świadczenia dla **12 obywateli** Ukrainy na łączną kwotę **3 600 zł**.

Przyznanie i wypłata świadczeń pomocy społecznej

Zgodnie z regulacją art. 29 i 30 specustawy obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium RP jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 specustawy i który został wpisany do rejestru PESEL, mogą zostać przyznane świadczenia pieniężne i niepieniężne, na zasadach i w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej. Do dnia 31 grudnia 2024 r.:

- 1 obywatelowi Ukrainy przyznano zasiłek stały,
- 5 osobom/rodzinom będącym obywatelami Ukrainy przyznano zasiłki okresowe,
- 0 osobom będącym obywatelami Ukrainy przyznano zasiłki celowe przeznaczone na zakup żywności lub posiłku,

Łączny koszt świadczeń w zakresie pomocy społecznej udzielonych obywatelom Ukrainy w roku 2024 r. wyniósł **22 604,45 zł to udział Funduszu Pomocy.**

Sprawowanie nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego ustanowionego dla małoletniego obywatela Ukrainy.

Zgodnie z regulacją art. 25 ust. 3 specustawy nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego sprawuje Ośrodek Pomocy Społecznej. Do dnia 31 grudnia 2024 r. do Ośrodka wpłynęło **9 postanowień Sądu Rejonowego w Prudniku o ustanowieniu 1 opiekuna tymczasowego dla 9 małoletnich obywateli Ukrainy**, którzy przebywali na terytorium RP bez opieki osób dorosłych odpowiedzialnych za nie. Pracownicy Ośrodka odpowiedzialni za realizację w/w zadań zobowiązani są udzielać wsparcia opiekunom tymczasowym, w tym w szczególności w zakresie poradnictwa dotyczącego polskiego systemu zabezpieczenia społecznego, sposobu funkcjonowania sądownictwa oraz organów administracji publicznej w kraju, a także zasad funkcjonowania innych instytucji (organizacji rządowych/pozarządowych) niosących pomoc obywatelom Ukrainy.

W ramach przedmiotowego zadania prowadzone były wizyty monitorujące środowiska, a w razie stwierdzenia zmian w środowisku jak np. opuszczenia terenu miasta, Ośrodek informował o tym Sąd Rejonowy w Prudniku.

Wsparcie psychologiczne dla obywateli Ukrainy.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku w 2024 r. zorganizował również wsparcie psychologiczne dla obywateli Ukrainy. Objęto nim 45 osoby, które uczestniczyły w wizytach z psychologiem. Koszt psychologa finansowany był z budżetu państwa.

Aby wspomóc pracowników i ułatwić możliwość porozumienia się z obywatelami Ukrainy w 2024 r. wykonanie powyższych zadań wymagało zaangażowania większości pracowników zatrudnionych w Ośrodku, w tym zwłaszcza w zakresie pokonania bariery językowej, a także bezzwłocznego wejścia w realizację nowych zadań o stosunkowo szerokim i odmiennym zakresie. W tym celu Ośrodek korzystał z tłumaczonych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej formularzy, z własnych formularzy i wzorów niezbędnych oświadczeń.

Działania pozostałe na rzecz mieszkańców i rodzin

Zespół Interdyscyplinarny

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Prudnik został powołany Zarządzeniem Burmistrza Prudnika Nr 325/2023 z dnia 18 października 2023 roku.

W skład Zespołu interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Prudnik obecnie wchodzi przedstawiciele: Ośrodka Pomocy Społecznej w Prudniku, Komendy Powiatowej Policji w Prudniku, Powiatowego Centrum Pomocy w Rodzinie w Prudniku, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Prudniku, Prudnickiego Centrum Medycznego S.A., Sądu Rejonowego w Prudniku, NZOZ OPTIMA Medycyna S.A. w Prudniku, Stowarzyszenia Aktywnej Pomocy Rodzinie Alternatywa SAPRA, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 2 w Prudniku oraz Zespołu Szkół w Prudniku.

Czynności organizacyjno-techniczne zgodnie z ustawą wykonuje Ośrodek Pomocy Społecznej.

Sprawozdanie z działalności zostało złożone odrębnie przez właściwy Zespół Interdyscyplinarny.

Punkt Konsultacyjny

Psychoterapeuta:

- Ilość osób zarejestrowanych: 46 (9 kobiet, 37 mężczyzn),
- Ilość udzielonych konsultacji: 211 (49 kobiet, 162 mężczyzn).

Z Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego korzystały osoby uzależnione, wielokrotnie leczone w programach nakierowanych na całkowitą abstynencję oraz mające trudności z utrzymaniem abstynencji.

Psycholog:

Ilość udzielonych konsultacji: 168, w tym:

- dzieci: 17,
- dziecko z rodziny, w której występuje Niebieska Karta: 2,
- dorośli: 39 kobiet, 11 mężczyzn,
- dorośli- ofiara przemocy: 12 kobiet, 1 mężczyzna,
- sprawca przemocy: 0 kobiet, 2 mężczyzn,
- dorośli posiadający orzeczenie o niepełnosprawności: 2 kobiety, 2 mężczyzn.

W ramach Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego udzielano porad wychowawczych i edukacyjnych rodzicom mającym problemy ze swoimi dziećmi, jak również osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, trudną sytuacją rodzinną (utrata pracy, kryzys w małżeństwie, śmierć bliskiej osoby, uzależnienia, itp.). Udzielano również wsparcia psychologicznego osobom cierpiącym na choroby psychiczne tj. depresja, nerwica lękowa, schizofrenia, zaburzenia osobowości i inne.

Radca prawny:

W ramach Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego udzielano pomocy prawnej 142 osobom (115 kobiet i 24 mężczyzn, w tym: w zakresie spraw rodzinnych i cywilnych- 131, spraw karnych- 11).

Osoby korzystające z pomocy prawnej są często i jednocześnie objęte pracą terapeutyczną i psychologiczną zwłaszcza w sferze życia rodzinnego. Niewiele osób, jako główny problem zgłaszało przemoc w rodzinie lub alkoholizm, głównie były to porady z zakresu spraw rodzinnych.

Placówki Wsparcia Dziennego - 2 placówki

Placówka ma za zadanie zapewnienie opieki wychowawczej dzieciom w czasie wolnym od zajęć szkolnych, profilaktykę wychowawczą, pomoc w nauce i pokonywaniu trudności szkolnych, organizowanie zajęć rozwijających twórcze zainteresowania i uzdolnień dzieci, kształtowanie prawidłowych kontaktów dziecka z jego rodziną i otaczającym środowiskiem. Pracę wychowawczą ma na celu kształtowanie postaw społecznie pożądaných u dzieci, niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu, kształtowanie u dzieci nawyków i zachowań prozdrowotnych oraz zapewnienie poczucia bezpieczeństwa w czasie prowadzonej z dzieckiem pracy.

W formie podwórkowej „Podwórkowcy”

Powstała w ramach projektu „Blżej rodziny i dziecka – wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej – III edycja”, placówka wsparcia dziennego realizowana w formie pracy podwórkowej prowadzonej przez wychowawcę podwórkowego pn. „Podwórkowcy”, prowadzi działania animacyjne i socjoterapeutyczne uwzględniające rozwijanie kompetencji kluczowych. Placówka działała 3 dni w tygodniu (wtorek: 16⁰⁰-19⁰⁰ oraz środa-czwartek: 16⁰⁰-20⁰⁰). Świetlica liczyła 15 uczestników.

Tematyka zajęć opierała się głównie na kształtowaniu u dzieci prawidłowych nawyków grzecznościowych, sposobach rozwiązywania konfliktów, a także empatii. Zajęcia w świetlicy prowadzone były głównie na świeżym powietrzu przy wykorzystaniu prudnickich placów zabaw, boisk czy parku miejskiego. W razie niepogody działania projektowe prowadzone były w specjalnie przystosowanym do tego pomieszczeniu w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej. Dzieci miały zagwarantowane artykuły spożywcze służące dożywianiu podczas zajęć, a świetlica zaopatrzona była w materiały do prowadzenia zajęć.

Organizowane były także wyjścia do Prudnickiego Ośrodka Kultury, Biblioteki Miejskiej i Kina Diana oraz na warsztaty organizowane w Muzeum Ziemi Prudnickiej. Codzienne zajęcia pozwalały wychowankom na prezentowanie swoich hobby i zachęcały do ich zgłębiania, a także pobudzały ich wyobraźnię i kreatywność. Wolny czas dzieci spędzały na wykonywaniu prac plastycznych, technicznych, grach edukacyjnych i towarzyskich, zabawach ruchowych i aktywności własnej pod okiem zatrudnionego wychowawcy, często organizowane były także wspólne zajęcia z zaprzyjaźnioną świetlicą „Dąbrówka”.

Świetlica „Dąbrówka”

Świetlica „Dąbrówka” jest placówką, która niesie wsparcie w zakresie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Świetlica w 2024 r. liczyła 14 uczestników. W okresie trwania roku szkolnego działała w poniedziałki, czwartki, piątki w godzinach 13³⁰-17³⁰, natomiast w okresie wakacyjnych otwarta była w dniach poniedziałek – środa w godzinach 10⁰⁰-14⁰⁰.

Podczas pobytu w placówce dzieci wykonywały różnego rodzaju prace plastyczne i techniczne, brały udział w konkursach, zabawach integracyjnych, sportowych, grach towarzyskich i planszowych. Uczestnicy placówki brali udział w dyskusjach na temat zdrowego stylu życia, jak zachować zdrowie zimą czy znaczenia więzi koleżeńskich, prowadzone były także warsztaty z kształtowania u wychowanków postaw pozytywnego nastawienia wobec rówieśników, asertywności i umiejętności odmawiania, jak również umiejętność radzenia sobie z emocjami, czy radzenia sobie ze stresem. Omówiono najważniejsze święta i zasady dobrego zachowania podczas uroczystości. W słoneczne dni dzieci aktywnie spędzały czas w pobliskim parku lub boisku oraz na prudnickim basenie, częstym elementem zajęć były zabawy integracyjne. Uczestnicy placówki uczestniczyli w warsztatach przygotowanych przez Muzeum Ziemi Prudnickiej, zorganizowane były także wyjścia do kina. Zorganizowane zostały również spotkania integracyjne z zaprzyjaźnionymi uczestnikami świetlicy „Podwórkowcy”. W ramach akcji Bezpieczne Wakacje odbyło się spotkanie z przedstawicielami Komedy Powiatowej Policji w Prudniku, w którym uczestniczyły dwie placówki wsparcia dziennego: Dąbrówka i Podwórkowcy.

Do Świetlicy Opiekuńczej „Dąbrówka” zakupione zostały materiały do prowadzenia zajęć, materiały biurowe i środki niezbędne do utrzymania higieny i czystości podczas prowadzonych zajęć. Placówkę zaopatrzone również w nowe gry towarzyskie. A ze środków przeznaczonych na poczęstunek organizowane były wyjścia na lody, pizzę oraz zakupiono artykuły spożywcze, które konsumowane były podczas zajęć.

Kluby Seniora – 2 kluby

Klub Senior +

Klub senior + funkcjonuje od 17 grudnia 2018 roku zgodnie z Uchwałą Nr XV/245/2019 Rady Miejskiej w Prudniku oraz Regulaminem Klubu Senior+ w Prudniku wprowadzonym Zarządzeniem Nr 14/2019 Dyrektora OPS. Działalność swoją prowadzi na podstawie Rządowego Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2015-2020, stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 157 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 r. zmieniającej uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Senior-WIGOR” na lata 2015- 2020 (M.P. z 2016 r. poz. 1254). Aktualnie Klub Senior+ funkcjonuje w ramach Programu Wieloletniego Senior+ na lata 2021-2025.

Klub Senior+ obejmuje swoją działalnością 20 seniorów w wieku 60 lat i więcej nieczynnych zawodowo. Zajęcia prowadzone są od poniedziałku do piątku w godzinach od 7⁰⁰ do 15⁰⁰. Celem głównym Klubu Senior+ w Prudniku jest aktywizacja społeczna, integracja, włączanie społeczne osób starszych do społeczności lokalnej oraz organizacja wspólnego spędzania czasu wolnego przez seniorów. Prowadzone zajęcia w Klubie mają na celu: poprawę stanu psychofizycznego uczestników, zapewnienie wsparcia i stworzenie odpowiednich warunków do różnych form aktywności i integracji seniorów, zapewnienie wsparcia i stworzenie warunków do samopomocy i aktywności seniorów jako liderów społeczności lokalnej, rozwój systemu pomocy środowiskowej dla seniorów. W klubie Senior + w roku 2024 były organizowane imprezy integracyjne, biesiady oraz spotkania imieninowo – urodzinowe, wycieczki, wyjścia oraz spotkania tematyczne.

Od miesiąca stycznia 2024 do miesiąca grudnia 2024 seniorzy mogli korzystać z form aktywności proponowanych przez Klub. Liczba seniorów objętych poszczególnymi rodzajami usług w Klubie Senior +:

✓ **edukacyjnymi:** 9 spotkań średnio 18 uczestników np., udział w Narodowym Czytaniu, spotkanie informacyjne z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, spotkanie z policjantami z Komendy Powiatowej w Prudniku, udział w debacie –Bezpieczny Senior w Komendzie Powiatowej Policji w Prudniku;

✓ **kulturalno-oświatowymi:** 12 spotkań średnio 18 uczestników np. cykl spotkań z pracownikiem biblioteki Panem Łukaszem Kluza, wyjście do kina, wyjście na wystawy do Prudnickiego Ośrodka Kultury oraz galerii NoBa, udział w warsztatach;

✓ **sportowo-rekreacyjnymi:** 10 spotkań średnio 18 osób np. wyjścia na spacerów rekreacyjnych, spotkania przy grillu,

✓ **aktywności ruchowej lub kinezyterapii:** 34 spotkań średnio 17 seniorów np. ćwiczenia seniorów, pilates, wyjścia na siłownię,

✓ **aktywizującymi społecznie:** 8 spotkań średnio 18 uczestników np. wyjście do Prudnickiego Ośrodka Kultury, integracja międzypokoleniowa, wyjście na Wystawę Twórców Ludowych, udział w zajęciach z fotografii itp.

✓ **terapii zajęciowej:** 79 warsztatów (CYKLE), średnio 18 osób, warsztaty tematyczne zgodne z harmonogramem wydarzeń kalendarzowych np. hafciarskie, szydełkowanie, makramy, malowanie po numerach, bożonarodzeniowe, stroiki na cmentarz, haft prosty, diamond painting, świeczniki, rozety, wianki z kwiatów, bukiety z suchych traw i kwiatów, z masy plastycznej, kwiaty z krepiny itp.

✓ **innymi**

- kulinarne warsztaty w liczbie 38, średnia liczba uczestników 18 – przygotowywanie potraw kulinarnych
- imprezy integracyjne w liczbie 25, średnia liczba uczestników 18 osób – wspólne świętowanie urodzin, imienin, andrzejek, mikołajek itp.
- zajęcia w grupach w liczbie 183, średnia liczba uczestników 18 osób – np. gry stolikowe, prasa, krzyżówki itp.

Klub Seniora „Ławeczka”

Klub Senior „Ławeczka” został utworzony w Gminie Prudnik w 2021r. w ramach projektu „Ławeczka i asystencja” – rozwój usług opiekuńczych i asystenckich nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Ogólna wartość projektu wynosiła 390 744,23zł.

W ramach działań projektowych Klub funkcjonował od czerwca 2022 dla 15 osób starszych i z niepełnosprawnością – w stopniu znacznym i umiarkowanym. Klub do dnia dzisiejszego funkcjonuje w niezmiennej formie, finansowany jest ze środków własnych Gminy Prudnik.

Klub Senior „Ławeczka” obejmuje swoją działalnością 15 seniorów w wieku 60 lat i więcej nieczynnych zawodowo. Zajęcia prowadzone są w poniedziałki, wtorki, czwartki i piątki w godzinach od 9⁰⁰ do 13⁰⁰ oraz w środę od 11³⁰ do 15³⁰. Celem głównym Klubu Senior „Ławeczka” w Prudniku jest aktywizacja społeczna, integracja, włączanie społeczne osób starszych do społeczności lokalnej oraz organizacja wspólnego spędzania czasu wolnego przez seniorów. Klub realizuje działania edukacyjne, kulturalno – oświatowe i aktywizujące. Wszystkie działania są tematycznie podobne, jak działania w Klubie Senior+ i mają na celu wsparcie i aktywizację osób starszych, w szczególności niepełnosprawnych.

Dodatkowe działania realizowane przez OPS Prudnik z pozyskanych środków zewnętrznych w roku 2024

Tabela 21. Dodatkowe działania realizowane przez OPS Prudnik z pozyskanych środków zewnętrznych w roku 2024

Lp.	Nazwa projektu / programu	Cała wartość projektu / programu	Wkład własny - środki Gminy
1	„Nie-Sami-Dzielni – rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niesamodzielne – III edycja”	70 013,11 zł	X
RAZEM PROJEKTY:		70 013,11 zł.	X
	Program 75+	740 169,26 zł	296 067,70 zł
	Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością	1 665 340,87 zł	X
	Opieka wytchnieniowa	54 227,64 zł	X
	Klub Senior+	194 150,69 zł	155 270,69 zł
	Korpus Wsparcia Seniorów	44 706,35 zł	9 005,25 zł
	Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ)	150 858,81 zł	X
	Nie Marnuj Żywności	29 670,25 zł	2 500 zł
ŁĄCZNIE projekty i programy:		2 949 136,98 zł.	462 843,64 zł.

Źródło: opracowanie własne OPS w Prudniku na podstawie danych za 2024 r.

Usuwanie skutków klęski żywiołowej

W związku z wystąpieniem powodzi we wrześniu 2024 r. Gmina Prudnik realizowała pomoc dla powodzian, która była udzielana w formie rzeczowej oraz materialnej. Pomoc finansową można było uzyskać w postaci:

- **zasiłku celowego na pomoc doraźną w kwocie 8 000 zł**, który był przyznawany, na podstawie art. 39 ust. 1 i 2 oraz art. 40 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1383);
- **zasiłku powodziowego w kwocie 2 000 zł**, który był przyznawany na podstawie art. 5 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz. U. 2024 r. poz. 654, z późn. zm.);
- ponadto, zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z 1 października 2024 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw, **kwota zasiłku powodziowego była powiększona o 1 tys. zł** w celu pokrycia kosztów zużycia energii elektrycznej lub paliwa niezbędnych do osuszenia pomieszczeń;
- pomocy remontowo-budowlanej, przyznawanej na podstawie art. 39 ust. 1 i 2 oraz art. 40 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, na którą składały się:
  - **zasiłek na remont albo odbudowę budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego do 200 000 zł**, który został zniszczony lub uszkodzony w wyniku powodzi;
  - **zasiłek na remont albo odbudowę budynku gospodarczego do 100 000 zł**, który został zniszczony lub uszkodzony w wyniku powodzi.

Tabela 22. Wydatki na zasiłki dla osób poszkodowanych w wyniku powodzi we wrześniu 2024 r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Wydatki w zł
1.	Pomoc doraźna w wysokości 8 000 zł	470	3 760 000,00 zł
2.	Zasiłki powodziowe – jednorazowe świadczenie w kwocie do 2000 zł	1875	3 676 745,00 zł
3.	Zwiększenie zasiłku powodziowego na pokrycie kosztów zużycia energii elektrycznej lub paliwa niezbędnego do osuszania – 1 000 zł	1406	1 406 000,00 zł
4.	Zasiłek na remont lub odbudowę uszkodzonych budynków mieszkalnych – do 200 000 zł	192	12 424 970,35 zł
5.	Zasiłek na remont lub odbudowę uszkodzonych budynków gospodarczych – do 100 000 zł	8	110 050,00 zł

Budżet Ośrodka Pomocy Społecznej w Prudniku w 2024 r.

Tabela 23. Budżet Ośrodka Pomocy Społecznej w Prudniku w 2024 r.

Wydatkowanie środków finansowych	Łącznie [zł]	Ze środków Gminy [zł]	Dotacja z Budżetu Państwa [zł]
I. Środki finansowe na zadania własne	16 181 191,48	11 623 681,56	4 487 496,81
1. Zasiłki celowe, w tym na:	111 662,25	111 662,25	X
– schroniska dla osób bezdomnych	69 565,00	69 565,00	X
– opłacenie pogrzebów	9 024,60	9 024,60	X
2. Obiady dla dzieci i młodzieży oraz posiłki dla dorosłych oraz pomoc na zakup żywności	638 422,50	310,00	638 112,50
3. Zasiłki okresowe	1 014 391,90	X	1 014 391,90
4. Zasiłki stałe	1 109 137,32	X	1 109 137,32
5. Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłki stałe z pomocy społecznej	99 080,26	X	99 080,26

6. Wysokość środków finansowych na pokrycie opłat z tytułu pieczy zastępczej i instytucjonalnej	1 004 486,10	1 004 486,10	X
7. Wspieranie rodziny –asystent rodziny	210 898,13	155 578,65	55 319,48 (środki z Funduszu Pomocy)
8. Wysokość środków finansowych na pokrycie kosztów pobytu mieszkańców w Domach Pomocy Społecznej	4 339 535,59	4 339 535,59	X
9. Środki finansowe na zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie /Punkt konsultacyjny oraz Zespół interdyscyplinarny/	72 062,47	66 062,47	6 000
10. Wysokość środków finansowych na pokrycie kosztów utrzymania Ośrodka w tym:	2 994 225,67	2 397 538,67	596 687
- wynagrodzenia wraz z pochodnymi (pracownicy socjalni i administracja): - bez wynagrodzeń opiekunek - bez dodatków motywacyjnych	2 640 719,95	2 044 032,95	596 687
11. Wysokość środków finansowych na usługi opiekuńcze – w tym wynagrodzenia opiekunek wraz z pochodnymi oraz umowy zlecenia /w tym 75+/ 	2 356 139,83	1 912 038,27	444 101,56
12. Świetlica Dąbrówka – placówka wsparcia dziennego	35 855,17	35 855,17	X
13. Klub Senior+	194 150,69	155 270,69	38 880,00
14. Klub Senior „Ławeczka”	89 777,65	89 777,65	X
15. Dodatki mieszkaniowe	1 210 142,92	1 210 142,92	X
16. Stypendia i zasiłki szkolne	52 805,44	10 561,09	42 244,35
17. Trwałość projektu „Blżej rodziny i dziecka- wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej – III edycja”	42 069,60	42 069,60	X
18. Program czyste powietrze	605,16	605,16	X
19. Nie Marnuj Żywności /opłata członkowska/	2 500,00	2 500,00	X

20. Korpus Wsparcia Seniorów	44 706,35	9 005,25	35 701,10
- w tym Moduł I	X	X	X
- w tym Moduł II	44 706,35	9 005,25	35 701,10
21. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	80 682,03	80 682,03	X
22. Dodatki motywacyjne	376 744,94	X	376 744,94
23. Projekt „Nie-Sami-Dzielni – rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niesamodzielne – III edycja”	70 013,11	X	X
24. Dodatki dla pracowników socjalnych (powódź)	31 096,40	X	31 096,40
II. Środki finansowe na zadania zlecone	38 738 270,73	38 347,92	38 699 922,81
1. Koszty wydania decyzji w sprawie świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryterium dochodowe ustawy o pomocy społecznej	1 580,00	X	1 580,00
2. Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, świadczenie wychowawcze, Jednorazowe świadczenie „Za Życiem”	15 076 648,84	38 347,92	15 038 300,92
3. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	717 495,00	X	717 495,00
4. Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	521 496,36	X	521 496,36
5. Wynagrodzenie opiekuna prawnego	4 798,92	X	4 798,92
6. Bon energetyczny	556 795,25	X	556 795,25
7. Opłata za licencję oprogramowania POMOST	6 112,00	X	6 112,00
8. Zasiłki powodziowe – jednorazowe świadczenie w kwocie do 2000 zł	3 676 745,00	X	3 676 745,00
9. Pomoc doraźna w wysokości 8 000 zł	3 760 000,00	X	3 760 000,00

10. Zwiększenie zasiłku powodziowego na pokrycie kosztów zużycia energii elektrycznej lub paliwa niezbędnego do osuszania – 1 000 zł	1 406 000,00	X	1 406 000,00
11. Zasiłek na remont lub odbudowę uszkodzonych budynków mieszkalnych – do 200 000 zł	12 424 970,35	X	12 424 970,35
12. Zasiłek na remont lub odbudowę uszkodzonych budynków gospodarczych – do 100 000 zł	110 050,00	X	110 050,00
13. Koszty obsługi zadań powodziowych	81 475,10	X	81 475,10
14. Dodatek osłonowy	394 103,91	X	394 103,91
III. Środki finansowe Z Funduszu Pomocy /Ukraina/	119 591,21	X	119 591,21
1. Jednorazowe świadczenie pieniężne 300 zł	3 672,00	X	3 672,00
2. Posiłek	778,00	X	778,00
3. Zasiłek okresowy	6 226,45	X	6 226,45
4. Bezpłatna pomoc psychologiczna	7 200,00	X	7 200,00
5. Świadczenia rodzinne	89 714,76	X	89 714,76
6. Zasiłek stały	12 000,00	X	12 000,00
IV. Środki finansowe Z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19	58 827,68	X	58 827,68
1. Dodatki dla odbiorców paliw gazowych (refundacja podatku VAT)	58 827,68	X	58 827,68
Razem I+II+III+IV	55 097 881,10	11 662 029,48	43 365 838,51

Źródło: opracowanie własne OPS w Prudniku na podstawie danych za 2024 r.

W budżecie Ośrodka Pomocy Społecznej w części „Środki finansowe na zadania własne” w wierszu 23 wykazano łącznie kwotę 70 013,11 zł, która pokrywana jest ze środków europejskich oraz BP, w związku z tym nie wykazana została ani jako środki własne gminy ani jako dotacja z BP.

Zasoby kadrowe Ośrodka Pomocy Społecznej w Prudniku

Jednostką zarządza oraz czuwa nad jej organizacją Dyrektor OPS w Prudniku, który działa jednoosobowo na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez Burmistrza Prudnika. Stan zatrudnienia w OPS na dzień 31 grudnia 2024 roku przedstawiał się następująco:

Tabela 24. Zasoby kadrowe Ośrodka Pomocy Społecznej w Prudniku na dzień 31 grudnia 2024 r.

Stanowiska	Etat
ADMINISTRACJA :	
Dyrektor	1
Z-ca Dyrektora	1
Główny księgowy	1
Kierownik Działu Usług	1
Kierownik Działu Świadczeń Rodzinnych i Dodatków Mieszkaniowych	1
Kierownik Klubu Senior +	1
Starszy Specjalista	1
Starszy Księgowy	1
Informatyk	1/2
Inspektor	3
Referent	2
Pomoc Administracyjna	2
POMOCNICZE (w tym PRACA W TERENIE) :	
Główny Specjalista Pracy Socjalnej	1
Starszy Specjalista Pracy Socjalnej	3
Specjalista Pracy Socjalnej	6
Starszy Pracownik Socjalny	3
Pracownik socjalny	1
Asystent Rodziny	3
Wychowawca Podwórkowy	0,25
Opiekun	24
Sprzątaczką	2
Instruktor w Klubie	0,50
Opiekun w Klubie Senior+	0,25
Opiekun w Klubie Ławeczka	0,50
Razem etatów	60,00

Tabela 25. Staż pracy kadry OPS oraz wykształcenie

STAŻ PRACY	Pracownicy socjalni	Pracownicy administracji	Opiekunki	Pracownicy fizyczni
do roku	-----	-----	-----	-----
od 1-5 lat	-----	2	1	-----
od 5-10 lat	2	7	4	1
od 10-20 lat	7	5	6	-----
pow. 20 lat	5	9	13	1

WYKSZTAŁCENIE	Wyższe – 14	Wyższe – 20 Średnie – 3	Wyższe – 2 Średnie – 16 w tym: kwalifikacje zawodowe jako: - opiekunka środowiskowa - 3 - opiekunka dziecięca – 1 - opiekun medyczny – 9 - asystent osób niepełnosprawnych – 3 - opiekun osób starszych i niepełnosprawnych – 1 - pielęgniarka – 1 -opiekun – 1 Zawodowe – 3 Podstawowe – 3	Średnie – 1 Podstawowe – 1
----------------------	--------------------	--	---	---

Źródło: opracowanie własne OPS w Prudniku na podstawie danych za 2024 r.

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej w Gminie

Art. 110 ust. 9 brzmi „Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej”, co upoważnia do zgłoszenia poniższych wniosków:

WNIOSKI

Na przestrzeni ostatnich lat pogłębia się problem opieki nad osobami starszymi. Udział środków Gminy w opłacie za pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej wzrósł znacząco. Biorąc pod uwagę tendencję starzejącego się społeczeństwa i problem utrzymującego się ubóstwa należy uznać, że występuje potrzeba kompleksowego podejścia do tego problemu, który dotyczy zarówno finansowania domów pomocy społecznej, ale także rozwoju usług opiekuńczych, oferty edukacyjnej dla dorosłych, propozycji spędzania wolnego czasu i integracji społecznej poprzez Kluby Seniora czy Dienne Domy Pobytu. Z naszych wyliczeń wynika, że korzystniejsze dla gminy jest zapewnienie usług opiekuńczych dla mieszkańców, niż utrzymywanie mieszkańca w DPS, co już wcześniej wskazywaliśmy w sprawozdaniu.

Liczba mieszkańców w wieku **poprodukcyjnym**:

6 153 osób w 2021 roku (4 300 kobiet i 1 923 mężczyzn)

6 157 osób w 2022 roku (4 195 kobiet i 1 962 mężczyzn)

6 177 osób w 2023 roku (4 170 kobiet i 2 007 mężczyzn)

6 703 osób w 2024 roku (4 482 kobiet i 2 221 mężczyzn)

Źródło: opracowanie OPS Prudnik na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Prudniku

Nadal dominujący problem w dużej części rodzin to trudności opiekuńczo-wychowawcze. Rodzi się coraz większa potrzeba profilaktyki w rodzinach pod kątem dzieci, a także wsparcia rodzicielstwa. Zbudowanie odpowiedniej oferty dla tej grupy wiekowej to mniej dziedzicznego ubóstwa oraz postaw roszczeniowych, a więcej zaradności życiowej i aktywności społecznej.

Rośnie też skala problemów psychologicznych wśród młodszych i starszych mieszkańców gminy, sytuacja pandemii, wojny na Ukrainie i zeszłorocznej powodzi dodatkowo je spotęgowały. Osamotnienie, wykluczenie, brak kontaktu z rodziną powodują stany depresyjne zarówno wśród dzieci, jak i starszych mieszkańców naszej gminy.

Ważną potrzebą staje się wsparcie osób bezrobotnych poprzez tworzenie nowych miejsc pracy, ale również dalsze wspieranie programów rządowych, jak prace społecznie użyteczne oraz promocję ekonomii społecznej (CIS, KIS spółdzielnie socjalne), która może być źródłem dochodu, ale też rozwoju osobistego i społecznego, pozwala na podniesienie wiary w siebie i motywuje do zmiany życia przeznaczona jest dla osób mniej zaradnych na rynku pracy.

Aby mówić o potrzebach w sferze pomocy społecznej trzeba też mówić o potrzebach tych którzy zajmują się jej realizacją, czyli pracownikach Ośrodka Pomocy Społecznej. Należy zaznaczyć, iż zadań dla pracowników OPS przybywa. Pomoc społeczna została nawet włączona w realizację ustawy "Czyste powietrze", dodatku osłonowego, dodatku dla odbiorców paliw gazowych (refundacja podatku VAT), bonu energetycznego czy zasiłków powodziowych.

Musimy poszukiwać dodatkowych źródeł finansowania zewnętrznego w ramach programów czy projektów, a do tego potrzebne są dodatkowe ręce do pracy.

Ostatnie lata z pandemią, sytuacją wojny na Ukrainie i powodzią wyznaczyły nam konieczność podjęcia nowych działań, jak koordynowanie i dostarczanie dodatkowych usług do osób samotnych, chorych i poszkodowanych w wyniku powodzi. Realizowaliśmy działania takie jak dostarczanie żywności z Banku Żywności, program "wpieraj seniora / Korpus Wsparcia Seniorów", opiekę wytchnieniową i program Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej. Realizujemy od 3 lat działania **Marszałkowskich Kurierów Społecznych oraz Program „Opieka 75+”**. Obsługa ich pracy i rozliczeń spoczywała na Ośrodku Pomocy Społecznej. Obecnie w ramach projektu, który złożyliśmy ponad rok temu „Nie sami dzielni” znowu Kurierzy są w Prudniku, ponadto powstanie nowe mieszkanie wspomagane.

Wzrasta ilość i jakość problemów ludzi, na które musimy reagować i szukać rozwiązań. Coraz częściej pracownicy działają interwencyjnie (po otrzymaniu osobistych, listowych czy telefonicznych zgłoszeń, w tym również anonimowych) i spoczywa na nich coraz większa odpowiedzialność. Doraźne interwencje często nie znajdują odzwierciedlenia w statystykach i sprawozdaniach, bo dzieją się z chwili na chwilę. Jednak są i stanowią znaczną część naszej pracy.

Pracownicy stykają się coraz częściej z bardzo trudnymi przypadkami wymagającymi pomocy teraz-już-od zaraz (są to sytuacje dotyczące dzieci, osób starszych, osób chorych psychicznie). To wszystko sprawia, że **my, pracownicy pomocy społecznej musimy sprostać oczekiwaniom ludzi i mieć świadomość zmian i możliwość dostarczania rozwiązań, a to oznacza, że podnoszenie kwalifikacji, wiedzy i rozwoju działań i usług oraz wsparcie nas w tych działaniach są niezbędne.**

Wymogi, jakie władza, społeczeństwo, media stawiają przed pracownikami pomocy społecznej wskazują na konieczność wiedzy z zakresu psychologii, pedagogiki, prawa czy socjologii. Od kilku lat pracownicy socjalni są jednymi z najbardziej poszukiwanych pracowników na rynku pracy. Ci starsi stażem powoli zaczynają przechodzić na emeryturę, a nowych coraz mniej kształci się w tym kierunku, w związku z czym występuje duży deficyt tego zawodu. Coraz więcej Ośrodków Pomocy boryka się z problemem obsadzania stanowisk pracowników socjalnych, a także opiekunek, gdyż te zawody wymagają ogromnej wiedzy, zaangażowania, determinacji i poświęcenia dla drugiego człowieka, a niestety w ślad za tym nie idzie lepsze wynagrodzenie czy prestiż zawodu.

Warto wspomnieć, że podjęliśmy współpracę z organizacjami pozarządowymi, jak Diecezjalna Fundacja Ochrony Życia, Spółdzielnia Socjalna „Parasol” w Nysie, Fundacja „Odkrywcy” czy Fundacja Plan „B”. Dzięki tym współpracom mieszkańcy naszej Gminy mają dostęp do psychiatrii dziecięcego, mediacji rodzinnych, psychoterapii, terapii uzależnień, warsztatów motywacyjnych, pomocy prawnej i pomocy materialnej.

POTRZEBY

W celu rozwijania funkcjonującego systemu pomocy społecznej w naszej gminie i odpowiedzi tym samym na rosnącą skalę potrzeb, Ośrodek Pomocy Społecznej uważa za niezbędne **zabezpieczenie środków finansowych na wsparcie i rozwój działań w szczególności takich jak:**

1. poszerzanie **działań wspierających rodziny** w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci oraz prowadzenia gospodarstwa domowego z wykorzystaniem usług asystentów rodziny, w oparciu o nową ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, oraz innych działań pomocowych na rzecz wspierania rodzin jak np. zabezpieczenie środków na wkład finansowy do projektów, które chcemy dalej wnioskować i realizować;
2. poszerzenie środowiskowego systemu wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych poprzez wsparcie obecnie funkcjonujących Klubów Seniora oraz tworzenie kolejnych **Klubów Seniora**, wsparcie dla utworzenia Dziennego Domu „Senior+” oraz rozwoju usług door to door;
3. **rozwój mieszkalnictwa wspieranego dla osób starszych;**
4. **utworzenie mieszkań o charakterze interwencyjnym;**
5. podejmowanie kolejnych działań służących **aktywizacji społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej oraz zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;**
6. **rozwój działań interdyscyplinarnych** (wspólne działania i prace różnych jednostek na rzecz rodzin i osób potrzebujących wsparcia);
7. **utrzymanie zatrudnienia kadr świadczących usługi opiekuńcze;**
8. podnoszenie kwalifikacji i kompetencji **kadry pomocy społecznej;**
9. **zwiększenie liczby pracowników kadry administracyjnej, gdyż przy obecnym zwiększeniu działań Ośrodka ilość pracowników jest znacząco nie wystarczająca,**
10. modernizację sprzętu technicznego, którym dysponujemy, tak aby utrzymać sprawne warunki pracy pracowników przez co stwarzać lepsze warunki dla świadczenia pomocy mieszkańcom, którzy tej pomocy potrzebują. **Wydatkiem niezbędnym jest organizacja archiwum zakładowego (koszt 100 000,00 zł) i remont podłogi w dwóch pozostałych pomieszczeniach na II piętrze (koszt 70 000,00zł), gdzie jest grzyb (dwa pomieszczenia zostały zrobione trzy lata temu).**
11. modernizacja i przebudowa pomieszczeń na parterze Ośrodka, tak aby mógł tam funkcjonować prawdziwy **punkt przyjęć, pokój indywidualnych rozmów, a także pokój dla grup diagnostyczno-pomocowych oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.**

Ośrodek pomocy społecznej, jak i cała pomoc społeczna, nigdy nie będzie przynosiła dochodów, zawsze będzie dla Gminy tylko wydatkiem. Musimy pamiętać, że w naszej gminie mieszkają ludzie, którzy chcą mieć ładne, czyste i zadbane miasto, chcą uczestniczyć w wydarzeniach kulturalnych, mieć baseny i lodowiska, ale wśród nich są także tacy, którzy potrzebują chleba, opieki, pomocy w rozwiązywaniu trudnych spraw i problemów, zauważenia i troski o ich zwykły codzienny byt. I to dla tych ludzi trzeba budować i wspierać inwestycję jaką jest dobrze funkcjonujący Ośrodek Pomocy Społecznej z profesjonalnymi kadrami.

W imieniu własnym i pracowników OPS chciałabym podziękować Burmistrzowi, Radzie Miejskiej, pracownikom urzędu i instytucji z nami współpracującym za wsparcie i pomoc w realizacji naszych działań na rzecz mieszkańców gminy Prudnik.

Z wyrazami szacunku

DYREKTOR
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Prudniku
Beata Bednarczuk
mgr Beata Bednarczuk